

CUM FACEM CUNOSCUȚE COPIILOR TRADIȚIILE POPULARE

PROF.ÎNV.PREȘCOLAR: COMAN MARIA FLOARE
GRĂD CU P.P.SCUFITĂ ROȘIE, ALBA IULIA

ARGUMENT

„Pe-un picior de plai,pe-o gură de rai”ne-am născut și trăim,și datoria noastră este de a păstra și a arăta atât semenilor noștri din acest spațiu,cât și altora,frumusețea datinilor și obiceiurilor noastre.

Tradițiile românești constituie una dintre valorile inimaginabile și incontestabile ale poporului nostru și nu trebuie să lăsăm timpul și evenimentele lumii moderne să ne facă să le uităm. Alături de literatură,care constituie un factor cu eficiență deosebită în educație ,arta populară are și ea o contribuție de seamă.În primul rând ,copiii încep să înțeleagă specificul poporului din care fac parte ,aspirațiile lui ,idealurile de ieri și de azi,care sunt oglindite în obiceiurile locurilor și creațiile meșteșugarilor ;în al doilea rând,punându-i pe copii ,încă de la vârsta preșcolară în contact direct cu creația populară,le insuflăm respectul pentru tradițiile noastre și dorința de a duce mai departe tot ceea ce ne reprezintă ca națiune.

Copilul simte admirația față de creațiile populare încă de când își ascultă bunica cum deapănă firul unui basm sau a unei legende ,în care eroii sunt înzestrați cu calitățile țaranului român,îl simte din cântecul duios de leagăn al mamei,din proverbe și zicători ,din ghicitori din doinele cântate îndelung de moșii și strămoșii noștri.

Exprimată în cele mai diverse forme,creația populară românească este caracterizată de autenticitate și ingeniozitate,o trăsătură aparte fiind puternica ei unitate ,care nu exclude însă o mare varietate de manifestări în arhitectura populară,port,țesut,olărit,prelucrarea lemnului,a metalului și nu în ultimul rând pictura icoanelor pe sticlă.

Costumul popular românesc reflectă suprapus influențe date de tradițiile locale,așezare geografică,posibilități economice zonale,starea socială sau ocazia cu care este purtat.

Toate acestea ,precum și faptul că se observă o îndepărtare a tinerilor de la tradițiile populare ne face să insistăm pe cunoașterea de la cea mai fragedă vârstă a tradițiilor populare,pe educarea copiilor în spiritul respectului și păstrării acestora.

Dezvoltarea dragostei pentru arta populară poate fi realizată prin activități de observare a costumului popular, prin dansuri, șezători, serbări,colinde,realizarea unor obiecte de artă populară, proverbe, ghicitori.

În activitățile de observare a costumului popular începem prin menționarea regiunii din care fac parte, iar la prezentarea costumelor ținem seama de elementele componente , începând cu podoaba capului și terminând cu încălțăminte.

Copiii pot cunoaște mai bine elementele componente ale costumului popular prin îmbrăcarea lor cu ocazia serbărilor sau a diferitelor manifestări dedicate unor evenimente locale.

Totodată copiii au făcut cunoștință cu produse artizanale reușite care care pot fi apreciate ca artă propriu-zisă.În legătură cu obiectele de artizanat existente la colțul de artă populară amenajat în interiorul grădiniței, nu ne-am mărginit să prezentăm obiectele doar ca valoare intrinsecă, ci am căutat să atragem atenția copiilor și în ce privește munca depusă de către creatori, arătându-le în același timp că această muncă constituie o veche tradiție a

poporului nostru:cioplitul în lemn, olăritul, țesutul, cusutul pe fir, confecționarea unor obiecte din materiale din natură.

La activitățile estetice și creative, copiii au realizat obiecte artizanale cu care am îmbogățit colțul de artă din grădiniță. În felul acesta au avut satisfacția unei munci finalizate, cât și satisfacții de ordin estetic.În legătură cu formarea sentimentelor de prețuire a obiceiurilor populare legate de începutul Anului nou există tradiția ca în fiecare an să organizăm serbarea pomului de iarnă.

Împodobirea bradului este un prilej de mare bucurie pentru copii dacă acesta este împodobit cu podoabe realizate de ei.Cu acest prilej copiii află că bradul simbolizează viața lungă, veșnic tânără, iar podoabele lui dorința omului pentru bunăstare și frumusețe.

Prin textele colindelor, copiii transmit urările de bine în legătură cu unele străvechi îndeletniciri ale poporului nostru legate de muncile agricole ca:aratul, semănatul și păstoritul.

O ocazie în care se valorifică tradițiile populare cu care copiii au făcut cunoștință în diverse situații este **șezătoarea**.În acest cadru copiii lucrează și în același timp petrec degajați spunând povești, glume, proverbe, ghicitori, cântă și dansează.

Prin lucrul manual al copiilor desfășurat în cadrul șezătorilor se urmărește capacitatea lor de a realiza lucrări originale, valorificând experiența acumulată, iar prin materialele pe care le punem la dispoziția copiilor le stimulăm creativitatea.Am urmărit ca aceste materiale să fie cât mai bogate și mai diverse.Fetițele și-au ales după preferință cusături naționale pe etamină, înșirări de mărgel, iar băieții țesături la gherghef și pe carton, împletituri din pănuși de porumb.

În cadrul șezătorilor, folosirea zicătorilor, proverbelor, ghicitorilor, dă naștere unei atmosfere recreative și antrenante.

Zicătorile și proverbele au fost întotdeauna prețuite de poporul nostru pentru conținutul valoros și pentru realizarea lor artistică.Ele au fost păstrate ca tradiții populare și sunt o dovadă a înțelepciunii poporului , având o latură morală, satirizând lenea, lăcomia, urâtenia și laudând frumusețea, hărnicia, și bunătatea omului.

Exemple:

„ Lenea e cucoană mare
Care n-are de mâncare”

„Copilul răsfățat
Rămâne nemâncat”

„Munca este brățară de aur”

„Bună dimineața căciulă
Că stăpânul n-are gură”

Ghicitorile spuse la șezătoare au un caracter instructiv-educativ. Ele dezvoltă în primul rând gândirea. Din acest motiv pot fi folosite cu succes și în alte activități mai ales în consolidarea unor cunoștințe despre lume și viață.

Ghicitorile spuse în situații concrete conduc gândirea copiilor spre răspunsul corect și sunt memorate de ei cu multă ușurință.Cu ocazia șezătorilor ei le spun cu multă satisfacție.

„O mulțime de pitici
Hai acuma să ghicim
Despre ce casă vorbim?”
(grădinița)

„Subțirel și mititel
Joacă lumea după el”
(fluierul)

Am introdus în cadrul șezătorilor și o suită de dansuri populare ca Țarina, Hațegana,Hora.

Jocurile populare românești, prin frumusețea costumelor și a melodiei, prin suplețea și expresivitatea mișcărilor, prin vioiciunea pe care o dă copiilor, contribuie în mare măsură la realizarea educației estetice a preșcolarilor.

Dansurile sunt însoțite de obicei de strigături, adecvate tematicii și integrate în raport cu conținutul dansului și a ritmului. De obicei, strigăturile au un caracter satiric, legat de începutul jocului, de obiceiurile locului, de evenimentele comunității sau sărbători specifice zonei. Dacă la acestea se adaugă și chiuituri atunci dansul popular devine mai dinamic, mai antrenant, plin de elan și de invitație la joc.

Frunză verde și una
Mândru-i jocul Țarina.
Frunză verde baraboi
S-o jucăm doi câte doi.

Mândru-i jocul Hațegana
Numai să iei bine seama.
Înainte și pe sub mână,
Să jucăm o săptămână.

Folclorul este o carte a vieții, un îndrumător pentru demnitate, muncă, cinste, omenie. Educând copiii în spiritul valorilor morale ale poporului nostru aducem folclorul ca izvor nesecat de valori culturale și naționale.

BIBLIOGRAFIE

1. MECT, CNFP „Managementul proiectului – Ghid practic pentru formatori și cadre didactice” București 2001.
2. MECT, Institutul de Științe al Educației „Managementul Educațional pentru Instituțiile de Învățământ”, „Managementul educațional”, București 2001.
3. Revista Învățământul Preșcolar nr. 1-2, 2009

